

Propostes d'Educo per a les eleccions generals

Posant la infància i l'adolescència al centre

Índex

Introducció	5
Posant la infància i l'adolescència al centre	7
Política nacional	7
Posar la infància al centre	7
Menjador escolar	10
Protecció	13
Educació de 0 a 3 anys	16
Activitats extraescolars, dret al lleure, joc i temps lliure	19
Participació	21
Política exterior	23
La cooperació al desenvolupament	23
L'educació en emergències	24
L'educació per a la ciutadania global	26

© Educo, juny de 2023

Es permet la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment sempre que s'esmenti la font i es faci sense fins comercials. Les fotografies usades en aquest document només són il·lustratives, en cap cas no es pot deduir que en reflecteixen el contingut.

Per a més informació sobre els temes tractats en aquest document, poseu-vos en contacte amb: educoco@educoco.org

Les eleccions presenten una oportunitat única per posar la infància i l'adolescència al centre

Introducció

Les eleccions presenten una oportunitat única per posar la infància i adolescència en primer pla, al lloc que els correspon. No és qüestió d'elecció, és una obligació.

Tot i ser subjectes de drets, els infants i adolescents no sempre poden gaudir del benestar. Situacions de pobresa, escassetat, violència o desprotecció poden portar a múltiples vulneracions dels drets dels nens, nenes i adolescents.

Les decisions polítiques, en canvi, poden establir les normes i els mecanismes per protegir-los i garantir-ne els drets i el benestar. El compromís polític comença ja als programes electorals.

No hi ha temps per perdre. Les dades que s'assenyalaran a continuació només subratllen, encara més, la urgència.

A nivell nacional

A Espanya, la situació de la infància no és gaire esperançadora, especialment per **als 2,6 milions de nens, nenes i adolescents que viuen en risc de pobresa i d'exclusió**. Una xifra que ha **col·locat el país al segon lloc de la Unió Europea en pobresa infantil** (Educo, 2022)

Pel que fa a la resta dels grups d'edat, la **infància continua representant el col·lectiu amb menys accés a drets bàsics. Amb un 32,3 %, la taxa de risc de pobresa o exclusió social de la infància és 6,2 punts superior a la de la població en general, que és del 26 %**.

Aquesta pobresa té múltiples cares que afecten totes les esferes de la vida dels nens i les nenes: la baixa qualitat de l'alimentació, la manca d'accés a oportunitats educatives o l'infrahabitatge. Paral·lelament, Espanya és el país europeu amb **més prevalença de problemes de salut mental** entre nens, nenes i adolescents (UNICEF, 2021).

A nivell global

Mentrestant, el món s'enfronta a un context de policrisi on conflueixen múltiples commocions interrelacionades que empenyen la població a una situació de fragilitat extrema. En aquest escenari de cercles viciosos, la infància és una de les principals víctimes, però amb poca capacitat de fer front a les amenaces.

N'és una prova la pandèmia de la Covid-19, que va revertir la tendència positiva en la reducció de la pobresa infantil. A causa d'això, **el 2023 un de cada quatre nens i nenes continua sota el llindar de la pobresa (UNICEF, 2023).**

A això se sumen les crisis concatenades que han provocat que més de **400 milions de nens visquin en zones en conflicte**, cosa que ha generat un trànsit històric de persones. Actualment la infància representa el 41 % de la **població en situació de desplaçament** (encara que el seu pes en el conjunt és del 30 %), i arriba als **36,5 milions, xifra mai registrada des de la Segona Guerra Mundial** (UNICEF, 2022). A més, uns 1.000 milions de nens, gairebé la meitat dels nens del món, viuen a països d'extrema vulnerabilitat als efectes del canvi climàtic.

Posant la infància i l'adolescència al centre

Política nacional

Posar la infància al centre

Context

Tot i que està invisibilitzada, la realitat és que la pobresa infantil a Espanya és una xacra molt pesada. Amb un creixement de gairebé cinc punts en l'última dècada¹, ha anat dibuixant un mapa amb importants diferències territorials i ha concentrat aquesta població a les ciutats i a les zones més poblades. A això s'hi afegeix la cronificació d'aquest estat. Si bé dècades abans aquesta era una situació transitòria, actualment un de cada quatre nens, nenes i adolescents viu en pobresa crònica² i un de cada tres en risc de pobresa i exclusió (Alt Comissionat, 2023).

Avui més que mai, la situació econòmica de la llar i el barri on creix un nen, una nena o un adolescent prediuen les oportunitats que tenen i que tindran al llarg de la seva vida³, la qual cosa té un clar impacte en el seu benestar i en els drets.

Per això, és important que **la infància no s'invisibilitzi amb altres col·lectius i tingui el seu protagonisme propi**. Aquesta és la via més eficaç per assegurar que tenen l'espai polític adequat, especialment al braç executiu i legislatiu, i que els seus drets són garantits.

¹ El llindar de risc de pobresa el 2013 era del 27.5 % i el 2023 és del 32.3 %.

² Aquella població que viu en una situació de pobresa durant tres o més anys consecutius.

³ Alt comissionat contra la pobresa infantil (2021). Geografia de la pobresa infantil a Espanya.

Justificació

L'entorn on visqui un nen o nena pot ajudar a reduir les desigualtats, compensar els efectes de les situacions de pobresa i **promoure l'equitat i la igualtat d'oportunitats**. Per això, les administracions públiques han d'afavorir entorns residencials i escolars diversos i no segregats, i prestar l'acompanyament necessari a les famílies en situació de vulnerabilitat.

Tenir ben identificada la pobresa infantil és clau per atacar-la de manera eficaç⁴, i l'administració (tant local com nacional) juga un paper fonamental per erradicar-la. L'atenció per part dels serveis socials a les llars amb nenes i nens en situació de pobresa o exclusió social ha de **garantir l'accés als drets i a les prestacions socials** que hi ha a tots els nivells de l'administració pública.

A més, nenes, nens i adolescents tenen dret al descans i a l'esbarjo, al joc i a les activitats de lleure, fonamentals per al seu desenvolupament i benestar. Per això, hem d'assegurar unes condicions ambientals sanes i un entorn segur que permeti a nens i nenes gaudir dels seus pobles i barris.

Propostes

- Mantenir **un organisme al nivell polític més alt** per defensar els drets de la infància, amb capacitat de decisió i coordinació entre els ministeris i el pressupost assignat.
- Continuar amb la **Comissió d'Infància al Congrés**, però que en aquesta nova legislatura tingui caràcter legislatiu.
- Reformar l'existent **Comissió de Famílies, Infància i Adolescència del Senat** perquè se centri exclusivament a l'agenda de la infància i l'adolescència i que incorpori el caràcter legislatiu.
- **Ajuda universal a la criança** de 100 euros mensuals per fill/a entre els 0 i 17 anys en forma de deducció fiscal reemborsable que pugui beneficiar les famílies més vulnerables.
- Engregar l' **Estratègia Estatal de Drets de la Infància i de l'Adolescència** (2023-2030) amb la dotació pressupostària i els recursos necessaris, a més de la implicació activa de l'administració a tots els seus nivells.
- **Reduir la burocratització** per accedir als programes i ajuts destinats a cobrir les situacions de vulnerabilitat social i reforçar els serveis socials per atendre la població susceptible de trobar-se en aquesta situació.

Programes d'Educo

A Educo i a les organitzacions amb què col·laborem, el focus de la nostra intervenció està posat a la població infantil en situació de més vulnerabilitat. Això implica que des de tots els àmbits en què treballem, com la protecció, l'accés al menjador escolar o l'educació primerenca, busquem pal·liar els desavantatges de partida d'aquesta població amb l'objectiu de fomentar-ne l'equitat i el benestar.

- Informe: **Natiu de la crisi: els nens de la clau**
- Informe: **Els altres nens de la clau**

⁴ Ibid.

Menjador escolar

Context

A Espanya només el 44,8 % de l'alumnat utilitza els serveis de menjador als centres públics de primària. Si tenim en compte la renda mitjana per llar a les diferents comunitats autònomes, hi ha una correlació positiva entre la renda i l'assistència (INE, 2021), és a dir, la població amb menys recursos és la que menys hi assisteix.

El 17,8 % dels centres educatius públics de primària no tenen menjador escolar. El preu del menjador escolar és la principal barrera que troben les famílies per accedir-hi. I només un 11,7 % de l'alumnat rep algun tipus de beca o ajuda per al menjador, quan un 5,4 % de la infància no es pot permetre menjar carn o peix o proteïna alternativa a casa almenys cada dos dies.

Justificació

El menjador escolar incideix directament al benestar infantil i és una garantia per a l'alimentació infantil, a més de constituir una política palanca per a l'equitat educativa i reduir l'abandonament escolar primerenc. Per a Educo, el menjador escolar forma part del dret a l'educació i és un enclavament de drets perquè a més d'assegurar una alimentació saludable i essencial per al desenvolupament de nens, nenes i adolescents, permet desenvolupar hàbits saludables i participar en activitats de lleure i temps lliure en un espai protegit. A més, és un mitjà de conciliació familiar.

Cal redefinir el menjador escolar des d'una òptica més integral on l'espai del migdia esdevingui un espai que garanteixi el dret a l'educació, la protecció i l'equitat educativa. **L'espai del migdia i el menjador escolar són part de la jornada educativa i s'han d'integrar al projecte educatiu de centre.**

Hi ha disparitats entre les comunitats autònomes en l'accés a les beques a causa de la variació entre els límits de renda que s'estableixen a cadascuna, al pressupost disponible per a beques i ajuts, que deixa fora centenars de famílies que compleixen els requisits establerts per rebre'ls i els requisits burocràtics establerts a cada comunitat autònoma.

Propostes

- **Avançar cap al menjador escolar universal i gratuït.** Reconèixer el menjador escolar com a dret a l'educació.
- **Garantir l'accés gratuït a tots els nens i les nenes en risc d'exclusió i pobresa** augmentant el pressupost i evitant la burocratització o el no accés a les beques per qüestions administratives que tenen un impacte directe en el dret de l'infant.
- **Assegurar que es proveeix una alimentació saludable i adaptada a les necessitats** de nens i nenes a tots els menjadors escolars independentment del tipus de gestió, directa o subcontractada.
- Assegurar la **formació en resolució de conflictes i convivència** dels equips de monitors del menjador alineada amb el pla de convivència del centre, amb el coordinador de benestar i amb l'equip docent del centre.
- **Garantir la cobertura al menjador escolar en tota l'educació obligatòria, per la qual cosa caldrà fer un diagnòstic de la situació de les infraestructures per al menjador escolar, elaborant una anàlisi de les necessitats de construcció,** re condicionament, ampliació, etc. que puguin donar cobertura a tots els nens i nenes que acudeixen al centre educatiu.

Programes d'Educo

Menjador Escolar

Amb el programa Beques Menjador garantim l'espai del menjador als nens i nenes que no reben ajuts públics o que pertanyen a famílies amb una situació econòmica vulnerable. Hem atorgat més de 52.000 beques i hem facilitat més de 4,3 milions de menjars. A més, desenvolupem un programa d'equitat educativa on es treballa en espais de migdia per propiciar entorns educatius de qualitat, protectors, inclusius i integrats al projecte educatiu dels centres d'educació primària i infantil.

- Informe: **El menjador escolar a Espanya – La visió de les famílies**
- Informe: **Menjador escolar universal i gratuït: un objectiu a abastable i urgent**

Programa Equitat educativa

- Vídeo **Equitat educativa a l'espai de migdia**
- Vídeo **El menjador escolar, molt més que el dret a una alimentació sana**

Protecció

Context

A Espanya, les **denúncies** que tenien com a víctima una nena, un nen o un adolescent durant el 2021 van augmentar el 30,96 % respecte a l'any anterior. Segons dades de la Fundació ANAR, la taxa de creixement dels casos d'abusos sexuals va ser d'un 300,4 %, cosa que indica que s'han multiplicat per 4 des del 2008 (Mini et al., 2022). Pel que fa al nombre total de **notificacions relatives al maltractament infantil** segons les dades oficials que publica el Registre Unificat de Maltractament Infantil (RUMI), durant el 2021 es van rebre 8.696 avisos de nens que podrien estar patint maltractament, abús o negligència.

A més, **Espanya és el país europeu amb més nens i adolescents amb problemes de salut mental** (Unicef, 2021). El 20,8 % dels adolescents espanyols de 10 a 19 anys pateix algun tipus de problema mental, davant del 16,3 % a Europa, i del 13,2 % a nivell mundial. Al voltant del problema de la **violència entre iguals**, tot i que no hi ha dades oficials, diferents estudis mostren que a nivell nacional el 23,57 % dels nens i nenes han patit violència alguna vegada (Gázquez, Cangas, Pérez, Lucas, 2009). Addicionalment s'observa amb preocupació l'augment dels delictes a l'entorn digital, no només aquells que es donen entre parells com el **ciberassetjament**, sinó també diversitat de tipologies delictives com el **sexting** o el **grooming**.

Justificació

Al nostre país s'han fet importants passos per establir tots els mecanismes possibles per a la prevenció, detecció precoç i atenció de la infància víctima de la violència amb l'aprovació de la Llei Orgànica 8/2021 de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència (LOPVI). La llei reconeix que la violència envers la infància i l'adolescència és una realitat molt estesa, amb diverses causes i efectes múltiples que es donen en contextos variats, sovint ocults. Avui sabem que els espais que considerem, en principi, segurs per a nenes, nens i adolescents són els contextos on es donen més casos de violència.

Així, aquest nou marc posa el focus a els diferents professionals que desenvolupen les seves responsabilitats en un entorn proper a la infància i l'adolescència, ordenant més sensibilització i capacitació per a la prevenció, detecció precoç, atenció i reparació a les víctimes de violència. Però també posa el focus a les famílies, ordenant-ne una major sensibilització i conscienciació fins a assolir la tolerància zero a qualsevol tipus de violència.

Propostes

- **Seguir amb la posada en marxa de la LOPIVI i l'Estratègia d'erradicació de la violència sobre la infància i l'adolescència** dotant-la dels recursos econòmics i humans necessaris i amb el lideratge de l'administració a tots els nivells.
- Engregar **la figura del Coordinador de Benestar i Protecció i del Delegat de Protecció en l'àmbit esportiu i lleure** amb una formació integral i contínua, amb pressupost, incentius i alliberament horari.
- Promoure **campanyes de sensibilització** a la ciutadania per a la tolerància zero a tota mena de violència envers la infància i l'adolescència.
- Facilitar **programes formatius** als diferents professionals en contacte amb la infància per a la millora de la prevenció i detecció de la violència.
- **Impulsar la participació de la infància** com a instrument clau per treballar la prevenció de la violència i generar entorns segurs.
- Habilitar **sistemes de recollida de dades** que permetin conèixer l'abast real de la problemàtica de la violència, dissenyar consegüentment les polítiques oportunes per donar resposta i dotar-les de pressupostos suficients.

Programes d'Educo

PROTEGEMOS

És la metodologia d'Educo per portar la protecció infantil organitzacional i la cultura del bon tracte a diferents àmbits: el de les entitats socials, de lleure i temps lliure, esportiu i educatiu. Fins ara s'ha impartit formació a més de 400 entitats socials que participen al programa Caixa ProInfància de la Fundació La Caixa.

Programa Trenes

Amb aquesta iniciativa es busca contribuir a la millora del benestar de nenes, nens i adolescents a través de la promoció del bon tracte i de la protecció de la infància a les comunitats educatives.

- Informe: **Com podem viure millor juntes? L'impacte de l'Aprenentatge Servei en la prevenció de la violència**
- Informe: **Hi havia una Veu**
- Informe: **Els costos de la violència contra la infància. Impacte econòmic i social**

Educació de 0 a 3 anys

Context

A Espanya hi ha 1.433.914 nens i nenes tenen entre 0 i 3 anys. El curs 2021-2022 la taxa d'escolarització a la franja de 0 a 2 anys és del 41,4 %, i als 2 anys del 63,6 %. Als 3 anys, quan l'escolarització és universal i gratuïta (segon cicle d'educació infantil), la taxa d'escolarització puja fins al 95,2 % (dades del MEFP, curs 2021-22). Assistim a un increment de l'oferta de places públiques entre el 2021 i el 2024, amb una inversió estatal de 671 mil milions d'euros per crear més de 65.000 places públiques del programa de cooperació territorial d'impuls a l'educació de 0 a 3 anys. Però, actualment, **l'oferta pública limitada i els costos a la privada són una barrera per a les famílies amb rendes més baixes, ja que només el 26,3 % de famílies amb rendes baixes accedeixen a una plaça.**

A més de les poques places que s'ofereixen, les principals barreres d'accés a l'escolarització en aquesta etapa són l'alt preu de la matrícula i la manca de coordinació entre administracions i els recursos públics destinats a aquesta plaça.

L'increment de l'oferta de places no és suficient si no va acompanyada d'estàndards de qualitat, ja que **només assegurant l'educació de qualitat de 0 a 3 anys es poden trencar els cercles de la pobresa.**

Justificació

A Educo sabem que, perquè nens i nenes gaudeixin plenament dels seus drets i d'una vida digna, ens hem de centrar immediatament en l'arrel de les desigualtats, aquelles que impedeixen l'accés equitatiu a oportunitats de desenvolupament. Per això defensem que el dret a l'educació comença des del naixement.

L'escolarització de 0 a 3 anys és la porta d'entrada al sistema educatiu i suposa una etapa vital per establir les bases del benestar i l'aprenentatge al llarg de tota la vida. L'assistència a programes educatius de qualitat des dels primers anys té beneficis personals, familiars i socials àmpliament comprovats i és una eina imprescindible per posar fi a la transmissió intergeneracional de la pobresa i l'exclusió, així com per garantir la igualtat d'oportunitats per a totes les nenes i els nens i les seves famílies. A més, és una mesura necessària per facilitar la conciliació de la vida personal, familiar i laboral i per al suport a la criança.

Propostes

- Invertir per garantir la universalització del primer cicle d'educació infantil. Fins que no s'assoleixi aquesta fita, prioritzar l'accés a **les famílies en més situació de pobresa i garantir-los la gratuïtat, inclòs el servei de menjador escolar.**
- **Assignar pressupost per assegurar la qualitat d'aquesta etapa educativa** a través de la idoneïtat dels espais, afavorir la comunicació de les famílies amb el centre i crear programes de suport a la parentalitat, amb una atenció especial a les famílies en situació de vulnerabilitat.
- **Establir mecanismes de coordinació entre els serveis educatius i els d'atenció primerenca** per als nens i nenes fins als 3 anys per assegurar l'atenció integral.
- **Impulsar campanyes de promoció sobre els beneficis de l'educació de 0 a 3 anys** en el desenvolupament i el benestar de la primera infància i dirigides especialment als barris o sectors de la població que menys accedeixen a aquest servei educatiu.

Programa d'Educo

EduCare

Programa per generar coneixement i debat sobre la importància de l'educació de qualitat al primer cicle d'educació infantil.

- Informe **Bretxes socioeducatives en els drets de la primera infància**
- Informe: **No tot s'hi val**
- Informe: **Reptes a l'educació entre 0 i 3 anys. Finançament i accés al primer cicle d'educació infantil per comunitats autònomes**
- Cicles de Debat: <https://www.youtube.com/watch?v=jC2DMkkDsp4>

Activitats extraescolars, dret al lleure, joc i temps lliure

Context

Les activitats fora de l'horari lectiu com el reforç escolar, les activitats d'oci i temps lliure, les activitats esportives, culturals o les classes d'idiomes, contribueixen a garantir l'aprenentatge, reforcen la qualitat de l'educació i enforteixen les habilitats socials i personals dels nens i les nenes.

Però aquestes activitats no són accessibles a tots els nens, nenes i adolescents, com tampoc no ho són les activitats d'oci i temps lliure. De fet, la despesa en activitats extraescolars de les llars a Espanya amb rendes altes multiplica per cinc la despesa de les llars amb rendes baixes⁵.

A l'estiu, més de 2,6 milions de nens, nenes i adolescents a Espanya (el 32,6 %) no es poden permetre almenys una setmana de vacances a l'any (ECV, 2021), cosa que posa en relleu la importància de les activitats ofertes a través de campaments d'estiu, campaments urbans i propostes d'oci per a les famílies.

Justificació

L'educació transcendeix l'àmbit escolar i no pot ser continguda exclusivament pel sistema formal. Creiem en una educació que, a més de contribuir al desplegament de capacitats i el desenvolupament de la personalitat dels nens i nenes, és capaç de transformar el seu propi entorn i promoure més justícia social i benestar⁶.

L'àmbit estatal ha de promoure que els contextos locals promoguin les activitats extraescolars, perquè és l'entorn proper on es desenvolupa la vida de la infància, on treballen les entitats socials, culturals i esportives arrelades al territori i on les administracions han de contribuir a construir aquest espai educatiu, que sovint anomenem extraescolar, que permeti assegurar oportunitats educatives per a tota la infància.

⁵ Moreno, JM, & Martínez, Á. (2023). Educació a l'ombra a Espanya.

⁶ Educo (2016). Una educació digna.

Propostes

- Oferir de forma gratuïta o assequible **programes educatius i de lleure i temps lliure durant les vacances escolars** o **reforçar** l’oferta existent per a la infància en situació de pobresa o exclusió social.
- Garantir a la infància en situació de vulnerabilitat un **menjar saludable** al dia **en els períodes no lectius**, a través de la gratuïtat del menjador a

les activitats d’estiu ofertes per l’administració pública o les entitats socials i esportives.

- Atorgar **ajuts i beques** perquè la infància i l’adolescència **en risc de pobresa o exclusió** pugui accedir en igualtat d’oportunitats **a les activitats extraescolars** adaptant la seva oferta a les necessitats i interessos de nenes i nens.

Programes d’Educo

Diveracció

El programa d’estiu d’Educo té per objectiu promoure el benestar i els drets de nens, nenes i adolescents durant les vacances escolars, promovent la participació en espais socioeducatius, lúdics i protectors, així com garantint una alimentació saludable diària.

- Blog: <https://www.educo.org/blog/becas-educo-tambien-en-estiu>

Participació

Context

A l’article 12 de la Convenció dels Drets dels Infants (CDN) es recull el dret a la participació de la infància en tots els àmbits en què es troba i reconeix el dret de la nena i el nen a expressar la seva pròpia opinió en els assumptes que els afecten, que siguin escoltats i que sigui considerada la seva opinió.

A l’àmbit nacional es va crear el Consell Estatal de Participació de la Infància i l’Adolescència el 2021. Es tracta d’un òrgan estable i permanent de consulta i participació en què se sumen nens i nenes de tot el territori i on se’ls consulta sobre normes, polítiques o estratègies relacionades amb la infància i adolescència. No obstant, no abasten altres matèries que, si bé són d’una altra índole, els afecten directament (com ara qüestions de medi ambient, urbanisme, etc.)

Justificació

Des d’Educo pensem que per assegurar l’exercici del dret a la participació infantil cal atendre les problemàtiques que ho dificulten com, per exemple, la cultura adultocèntrica, la manca d’atenció a la diversitat de la infància, la manca de coneixement de pedagogies participatives, la manca de coordinació institucional i la manca de finançament i recursos.

A més, a Educo pensem que l’exercici del dret a la participació de nens, nenes i adolescents en les qüestions que els afecten suposa grans beneficis, com ara una millora de la qualitat dels serveis relacionats amb la infància, l’augment del sentit de pertinença de els nens, nenes i adolescents a la seva comunitat, beneficis en la seva autoestima, empatia i responsabilitat, el foment de l’esperit crític i l’aprenentatge a partir de l’experiència de treball col·lectiu, la millora en les relacions personals i, en definitiva, el foment de la seva ciutadania i la participació democràtica en la societat.

Propostes

- **Realitzar campanyes de sensibilització sobre els drets dels nens i nenes com subjectes de drets**, amb criteri propi, capacitats i agència segons el desenvolupament evolutiu.
- **Desenvolupar i millorar processos de participació institucional de la infància i l'adolescència** perquè les autoritats coneguin les seves necessitats i realitats i tinguin un espai en les decisions polítiques. A més, cal que les persones interlocutores de les administracions representin la diversitat dels grups de nois i noies que hi participen, i que desenvolupin sistemes d'avaluació de resultats i qualitat dels processos participatius, incloent devolució als nois i noies participants i valorant el grau d'influència assolit per les opinions i les propostes de la infància.
- **Implementar la LOMLOE** en relació amb la participació de l'alumnat als **Consells Escolars i a l'Educació per a la ciutadania democràtica**, tenint en compte, a més, les consideracions de la **LOPIVI**.
- **Millorar la coordinació** entre institucions educatives i altres institucions públiques per desenvolupar els canals d'escolta a la infància.
- **Promoure processos de sensibilització i formació dels professionals dels centres educatius en el coneixement de drets de la infància** i de pedagogies actives en el marc de l'educació per a la participació.
- **Dotar de pressupostos els processos de participació infantil** perquè siguin sostenibles i viables en el temps en tots els àmbits de l'administració.

Programes d'Educo

La **Campanya Activa l'Escolta** té com a objectiu visibilitzar la importància de l'escolta cap a la infància per prevenir la violència i crear espais de participació de nois i noies. Hem desenvolupat una metodologia participativa que compta amb eines i materials per als seus diferents projectes i que estan disponibles a: <https://www.educo.org/activa-la-escolta>

- Informe: **Test de l'Escolta 2022**
- Guia de recomanacions: **Guia de recomanacions per a la escolta activa nens, nenes i adolescents des de les administracions públiques**

Política exterior

La cooperació al desenvolupament

L'ajuda al desenvolupament continua sent una eina clau per pal·liar les necessitats humanitàries i complir els objectius de desenvolupament sostenible, especialment en un moment històric de crisis concatenades que no sembla que hagin de remetre.

En aquests contextos la infància i l'adolescència es troben en una situació de vulnerabilitat especial davant de la pèrdua de molts dels seus drets i el risc que no els puguin tornar a recuperar.

Assumint l'objectiu d'assolir el 0,7 % del PNB per a ajuda oficial al desenvolupament (AOD) per al 2030, és de crucial importància que el **VI Pla Director** inclogui un full de ruta ambiciós que respongui en esperit i forma al contingut de la **Llei de Cooperació per al Desenvolupament Sostenible i la Solidaritat Global** acordada el 2023.

L'educació en emergències

Context

Actualment, **222 milions de nens i nenes en edat d'escolarització viuen en contextos afectats per crisis humanitàries**. Aquesta xifra ha pujat exponencialment des dels 75 milions que hi havia el 2016 amb un increment d'un 196 % en només 6 anys (ECW, 2022)

D'aquests, 78,2 milions estan fora de l'escola i prop de 120 milions, tot i que són als centres, no estan assolint el nivell mínim d'adquisició de coneixements en matemàtiques o lectura. La situació és més dramàtica per als nens, nenes i adolescents que viuen en zones de crisis perllongades, on la majoria no coneix cap altre context que no sigui el de la crisi. En aquests països hi viuen el 84 % dels nens, nenes i adolescents que no van a l'escola. Es tracta de llocs com l'Afganistan, el Sudan del Sud, Mali o el Pakistan, on hi ha generacions que no coneixen altra realitat que la violència i la recurrència de crisi.

Justificació

En una emergència, el dret a una educació accessible i de qualitat continua sent inalienable i indivisible i, per tant, **no es pot suspendre i s'ha de garantir a tots els nivells** (des de l'etapa inicial a la superior, formal i informal). A més, és important subratllar que és independent de l'estat legal, la ubicació o la condició de les persones. Així doncs, és un dret que viatja amb cadascú i permet el seu ple desenvolupament.

Durant una crisi, els nens, nenes i adolescents necessiten un espai on sentir-se segurs i protegits, que els proporcionï estabilitat física i emocional, redueixi el nivell d'estrès i els ajudi a construir-ne la resiliència. També un lloc on jugar, relacionar-se, tenir accés a una alimentació sana i equilibrada i a altres serveis com l'aigua potable o les instal·lacions sanitàries.

Propostes

- Mantenir-se fidels al contingut i a l'esperit de la **Llei de Cooperació per al Desenvolupament Sostenible i la Solidaritat Global**.
- Establir **canals de coordinació i complementarietat eficaços** amb les diverses instàncies de l'administració (estatal i descentralitzada) i les ONG, especialment a l'hora de posar en marxa mecanismes de resposta ràpida.
- Elevar la posició **de l'educació en emergències i que es converteixi en una temàtica present a nivell polític**, tant a nivell executiu com legislatiu.
- **Fomentar l'enfocament de drets i benestar** a l'educació en emergències.
- **Augmentar la inversió en educació en emergències:**
 - El 10 % a l'acció humanitària i el 10 % a l'educació en emergències.
 - Fomentar que se sumin més administracions autonòmiques i locals a la promoció i la inversió en l'educació en emergències.
- **Aprovació de la llei de diligència deguda** per la qual les empreses espanyoles i altres en territori nacional tinguin l'obligació formal de respectar els drets humans i mediambientals.

Programes d'Educo

Educació en emergències

Fa més de 25 anys que Educo treballa per fer efectiu el dret a l'educació de qualitat en països en desenvolupament i més de 5 d'especialització en l'àmbit de l'educació en emergències per tal de garantir l'accés a una educació inclusiva i equitativa de qualitat en un entorn protector per a nens i nenes afectats per crisis i desastres. En concret, a través dels nostres projectes hem aconseguit treballar amb més de 125.000 nens, nenes, adolescents i comunitats.

Ho fem a la regió del Sahel amb intervencions a Burkina Faso, Níger, Benín i Mali, a la recent crisi d'Ucraïna al país i a Moldàvia, però també donem resposta a la crisi dels rohingya als camps de Cox Bazar i arribem a Nicaragua i El Salvador.

Informe: **L'educació en emergències: el dret urgent**

L'educació per a la ciutadania global

Context

Per primera vegada en dècades, la taxa de pobresa mundial ha augmentat i milions de persones han recaigut en la pobresa extrema. A això se suma el dràstic augment de la fam, la malnutrició i la inseguretat alimentària, cosa que exacerba els riscos de fam a tot el món, especialment als països en desenvolupament.

Després de la pandèmia i les crisis correlacionades, s'ha generat una onada global de desocupació i de vulnerabilitats socials i econòmiques addicionals que afecten sobretot els que ja es troben en situacions de màxim risc, a més de l'augment dels desafiaments plantejats pel canvi climàtic, la pèrdua de biodiversitat i la contaminació.

D'altra banda, la recuperació econòmica mundial ha estat desigual i el creixement global s'enfronta a riscos considerables que afecten especialment els països més vulnerables que estan sumits en una sèrie de crisis concatenades. Davant d'aquest context, sembla més difícil que mai assolir els Objectius de Desenvolupament Sostenible i assolir el compliment de l'Agenda 2030.

Justificació

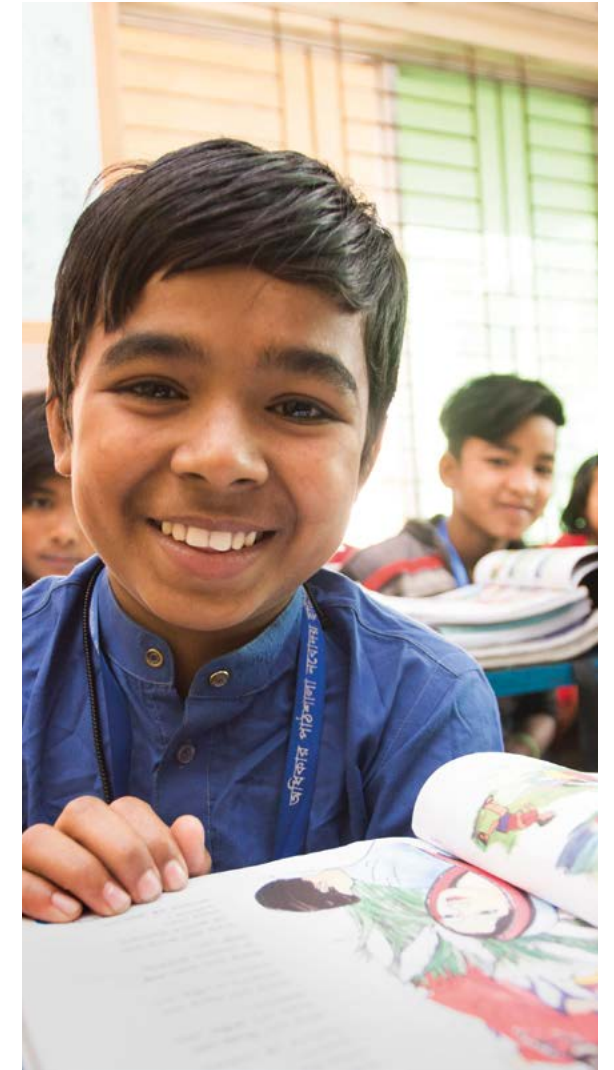
Fer front als actuals reptes del desenvolupament sostenible a les nostres societats exigeix comptar amb una ciutadania amb un coneixement crític de la realitat, compromesa, activa i implicada en els canvis socials. Una ciutadania que actuï des del coneixement de les connexions que hi ha entre el seu context local i la resta del món.

En aquest context, és crucial que els nens, les nenes i els adolescents puguin participar de manera activa en la transformació de les injustícies que ens envolten. Per això, cal que aprenguin els coneixements, les actituds i les habilitats necessaris per participar de manera activa en la construcció d'aquest model més sostenible i pacífic.

Peticions

- **Augmentar la inversió.** La cooperació ha de destinar almenys un 3 % sobre el total de l'ajuda oficial al desenvolupament per a activitats d'educació per a la ciutadania global, tal com va recomanar el Consens Europeu sobre el Desenvolupament del 2007.
- **Fomentar espais formals i informals** entre la infància per incentivar els principis i els valors que sosté l'educació per a la ciutadania global.
- **Incentivar la participació de la infància i l'adolescència** en programes que connectin la realitat entre allò global i allò local.

Programes d'Educo

Campanya Mundial per a l'Educació: crida a l'acció per l'ODS 4. Finançat per l'Agència Espanyola de Cooperació i Desenvolupament del 2022 al 2024.

- Informe: [Els desafiaments del finançament internacional en matèria educativa](#)

Educació per a la millora de la convivència als centres educatius de la ciutat de Madrid. Finançat per l'Àrea Delegada d'internacionalització i cooperació de l'Ajuntament de Madrid, 2021.

- Informe: [Teixint xarxes per a la promoció de la convivència des d'un enfocament de diversitat cultural als centres educatius](#)

**Som Educo, una ONG que treballa a més de 14 països
pel benestar i els drets de la infància, en especial el dret
a rebre una educació de qualitat.**

Estem al costat de nens i nenes de tot el món, especialment els que viuen en situació de vulnerabilitat, pobresa o manca d'oportunitats.

Passi el que passi, res no ens atura: davant de qualsevol crisi, conflicte armat o emergència, l'educació no pot parar.
Perquè l'educació és urgent: cura, empodera i protegeix.

educoco.org

[@educocoong](https://www.facebook.com/educocoong)

[@educoco_ONG](https://www.instagram.com/educoco_ONG)